

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko [...] Zakładowi Ubezpieczeń S.A. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej w P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 września 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 października 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. E. D. B. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł, powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powódce M. K. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki M. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 października 2020 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). W związku z czym, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna nie może być oparta na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. określającego kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76, z dnia 24 listopada 2005 r., IV CSK 241/05 nie publ., z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, nie publ., z dnia 8 października 2009 r., II CSK 222/09, nie publ.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Zdaniem skarżącej zebrany materiał dowodowy uzasadniał stanowisko, że w sprawie zostało wykazane, iż przyczyną zakażenia powódki było zaniedbanie personelu medycznego, skoro rana była zaopatrywana przez personel, a gdyby doszło do zainfekowania przez pościel, to świadczyłoby to o braku zapewnienia należytego poziomu higieny i zaniedbania w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego i tym samym istnieją podstawy do przypisania szpitalowi odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 430 k.c.

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku, wbrew stanowisku skarżącej, nie daje podstaw do podzielenia tezy, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w powyższym rozumieniu.

Sądy obu instancji stwierdziły, że z samego faktu, iż doszło do endogennego zakażenia powódki podczas jej pobytu w szpitalu nie można wywodzić odpowiedzialności szpitala za to zakażenie. Jakkolwiek zakażenie, w którym czynnik etiologiczny pochodzi z własnej mikrobioty pacjenta, jest zakażeniem

szpitalnym, to mając na uwadze zgromadzony materiał dowodowy w tym z opinii biegłych sądowych (mikrobiologa, dermatologa i ortopedy) Sądy *meriti* uznały, iż najbardziej prawdopodobną przyczyną zakażenia było zespolenie drobnoustrojami pochodzącymi z mikrobioty jelit rany pooperacyjnej w następstwie drapania się, także mimowolnego. Sąd drugiej instancji zwrócił też uwagę, iż według biegłego mikrobiologa zainfekowanie rany mogło też pochodzić z pościeli. Bakteria, którą została zakażona rana pooperacyjna, (*proteus mirabilis* występuje w jelitach zdecydowanej większości ludzi; jest to bakteria naturalnie odporna na stosowaną profilaktykę okołooperacyjną), pochodziła z przewodu pokarmowego powódki. Szczep bakterii, który wyhodowano u powódki nie wykazywał podobieństwa do szczepów bakterii izolowanych na terenie szpitala w okresie pobytu w nim powódki. Z przedłożonych dokumentów (w tym z protokołów Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej kontroli sterylności narzędzi z okresu pobytu powódki w szpitalu) wynika, że szpital od lat stosuje standardy aseptycznego postępowania i profilaktykę okołooperacyjną.

Jak wyjaśnił biegły sądowy z zakresu mikrobiologii w przypadku powódki problemem była nie obecność określonych mikroorganizmów w treści jelit, ale jedna z chorób współistniejących (świerzbiczka guzowata), której objawy powodowały, że powódka drapała się w okolicy pośladkowej oraz np. lędźwiowej, a tego rodzaju drapanie się nie w pełni podlega woli człowieka (szczególnie, jeśli samokontrola miałaby być długotrwała). Takie działania mogły spowodować skontaminowanie drobnoustrojami pochodzącymi z mikrobioty jelit już obecnej rany po zabiegu. Możliwe jest także powstanie zadrapań, w których mogły znaleźć się drobnoustroje, które z kolei mogły nie dać się usunąć podczas najlepszego nawet przygotowania pola operacyjnego (k. 555). Po zastosowaniu antybiotykoterapii celowanej, drenażu płuczącego, dwukrotnej reoperacji uzyskano wyleczenie zakażenia (k. 554).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi pozwanego z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz. U. z 2020, poz. 1651) w zw. z § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt

6, § 16 ust. 4 pkt 1 oraz § 2 pkt. 2, § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 18), uwzględniając że pełnomocnik z urzędu występował w tej sprawie w obu instancjach jako pełnomocnik z wyboru.

jw